

והתחילו בוכין, ורבי עקיבא היה משחק [צוחק].

אמרו לו: מפני מה אתה רבי עקיבא משחק?

אמר להם: ואתם, מפני מה אתם בוכים?

אמרו לו: הללו גויים — שמשתחוים לעצבים ומקטרים לעבודת כוכבים, יושבין במח והשקט. ואנו — בית הרום רגלי אלהינו שרוף באש, ולא נבכה?!

כד-ב

אמר להן: לכך אני מצחק,

ומה לעוברי רצונו שמשתחוים לעבודת כוכבים שלהם, כך הם יושבים בהשקט ושלוח.

אם כן קל וחומר לישראל, שהם עושי רצונו, על אחת כמה וכמה שישלם להם ה' שכר טוב.

שוב פעם אחת היו עולין לירושלים,

כיון שהגיעו להר הצופים שמשם רואים את מקום המקדש, קרעו בגדיהם, שכך הוא הדין. (18)

כיון שהגיעו להר הבית, ראו שועל שיצא מבית קדשי הקדשים.

התחילו הן בוכין, ורבי עקיבא מצחק.

אמרו לו: מפני מה אתה מצחק?

אמר להם: מפני מה אתם בוכים?

אמרו לו: מקום שכתוב בו [במדבר א] "והזר הקרב יומת", ועכשיו שועלים הלכו בו, ולא נבכה?!

אמר להן: לכך אני מצחק,

דכתיב: [ישעיה ח] "ואעידה לי עדים נאמנים, את אוריה הכהן ואת זכריה בן יברכיהו".

וכי מה ענין אוריה אצל זכריה? והרי אוריה במקדש ראשון היה, וזכריה מנביאים אחרונים היה, במקדש שני.

אלא, תלה הכתוב נבואתו של זכריה בנבואתו של אוריה.

באוריה כתיב: [מיכה ג] "לכן בגללכם ציון שדה תחרש, וירושלם עיים תחיה, וחר הבית לכמות יער".

ובזכריה כתיב: [זכריה ח] "עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלם, ואיש משענתו בידו מרוב ימים".

לכן, עד שלא נתקיימה נבואתו של אוריה, הייתי מתירא שלא תתקיים נבואתו של זכריה.

עכשיו, שנתקיימה נבואתו של אוריה, בידוע שנבואתו של זכריה מתקיימת! (19)

אלעזר, הרואה ערי יהודה בחורבן אומר וכו' וקורע, ירושלים בחורבנה וכו' וקורע, בית המקדש בחורבנו אומר וכו' וקורע, וכו' כיון שהגיע לצופים קורע וכו'.

19. בית הלוי בדרשה ח' מבאר את דברי רבי עקיבא, שהחורבן והשממה של ארץ ישראל

עליו כל פעולותיו, והוא הכונה לעבודת השם. והוא שאמרו "וכל מעשיך יהיו לשם שמים". והוא שדרשו בכאן על כלל המצות, בא חבקוק והעמידן על אחת, שנאמר "וצדיק באמונתו יחיה":

18. כמבואר במועד קטן [כו, א], אמר רבי

בלשון הזה אמרו לו: עקיבא ניחמתנו! עקיבא ניחמתנו! (20)

הדרן עלך אלו הן הלוקין
וסליקא לה מסכת מכות

עקיבא, כי אם ציון תחרש, בודאי תשוב לקדושתה ותפארתה. ועיין במהרש"א כעין זה.

20. המהרש"א בחידושי אגדות מבאר, שכפלו את הדברים על שם שני המעשים שזכר, והוסיף, כי מצינו בכל הנחמות בלשון כפול, "נחמו נחמו עמי", ובכך ינחמנו אלקינו במהרה בימינו, אמן.

ומקום המקדש הם עצמם משמשים ראיה שהארץ עומדת בקדושתה, ואינה סובלת שיישבו עליה עוברי עבירה. ולכן נאמר בסוף מגילת איכה: "על הר ציון ששמים, שועלים הלכו בו - אתה ה' לעולם תשב!". שהסיבה להילוך השועלים בהר ציון, היא מפני שה' שוכן בו, ולכן אין הגויים יכולים ליישבו. ולכן צחק רבי